

Blodburen smitta hos barn och ungdom

Syfte

Att ge kunskap om smittvägar, rutiner samt sekretess vid handläggning av barn och ungdomar med blodburen smitta i skola och förskola.

Vid alla åtgärder som berör barn ska barnets bästa beaktas.

Berörd verksamhet

Förskolor och skolor i Region Kalmar län.

Ansvar

Lokala rutiner för hur tillbud med blod handhas ska finnas på varje förskola/skola. Dessa rutiner ska all (inklusive tillfällig) personal ha kännedom om att följa. Verksamhetschef, förskolechef eller rektor är ansvarig för att kunskap om blodsmitta och rutiner för omhändertagande av blod är aktuell inom verksamheten.

Riktlinje

Information om blodburen smitta

Hepatit B

Infektionen kan förebyggas med vaccin. Vaccin kan också ges i efterskott om en person utsatts för tillbud. Sedan 2016 erbjuds alla barn under ett år Hepatit B vaccin via barnhälsovården. Barn med ökad risk för hepatit B får flera vaccinationer under första levnadsåret.

Hepatit C

Infektionen kan botas genom tablettbehandling. Behandlande läkare bedömer i samråd med vårdnadshavare när behandling kan sättas in. Det finns inget vaccin mot hepatit C.

Hiv

Hiv är en kronisk sjukdom men med tablettbehandling ger den inga symtom och ingen förkortad livslängd. Med välinställd behandling finns ingen risk för smitta.

Bakgrund

Blodburen smitta är ovanligt i Sverige. Antalet personer, vuxna och barn, med odiagnostiserad, okänd blodburen smitta är dock oklart. Allt blod skall därför alltid hanteras på korrekt sätt enligt rutiner för att undvika blodsmitta. Vardagslivet för ett barn som har en blodburen smitta skiljer sig inte från livet för andra barn och ungdomar. Barnen/ungdomarna följs regelbundet av vården med blodprover och läkarbesök, en del har daglig medicinering, men inget barn förväntas få förkortad livstid eller påverkas av sin sjukdom på ett sätt som

förhindrar socialt umgänge och utbildning i samma omfattning och på samma villkor som deras jämnåriga.

Smittsamhet

Hiv, hepatit B och hepatit C kan smitta till barnet vid graviditet, förlossning och amning, samt till sexualpartner vid oskyddat sex. Smitta kan också överföras om smittat blod kommer in i en annan persons blodbana, genom exempelvis nålstick eller om blod kommer i kontakt med slemhinnor i öga, näsa, mun och hudsår. Att få en annan persons blod in i sin blodbana eller mot slemhinnor kallas för ”tillbud”. Att få blod på hel hud är inte ett tillbud och innebär inte någon risk för blodsmitta.

Det finns barn vars infektion med blodburen smitta inte är känd. **Därför ska blod alltid betraktas som smittsamt och hanteras enligt riktlinjerna i detta dokument.**

Hepatit B, hepatit C och hiv smittar INTE vid dagligt umgänge i familjen, skolan eller förskolan. Det smittar inte heller vid kramar, pussar, tårar, nässekret, svett eller kräkning. Inte heller vid blöjbyte eller vid annan kontakt med urin och avföring.

Rutiner i förskola för barn med känd blodsmitta

Hepatit B

Smittskyddsläkaren ska i god tid informeras av behandlande läkare att förskolestart planeras. Smittskyddsläkaren bedömer om hepatit B-vaccination ska erbjudas övriga barn och personal på förskolan (om de inte redan är vaccinerade). När ett nytt barn erbjuds plats på förskola där det finns barn med känd hepatit B, ska barnet erbjudas hepatit B-vaccination om det är ovaccinerat. Barn med ökad risk för hepatit B följs upp av barnläkare och får i största möjliga utsträckning inte börja förskola innan provtagning vid ca 13 månaders ålder bekräftat att fullgod vaccination skett.

Hepatit C

Information till förskolans personal är inte obligatorisk. Vårdnadshavare till barn i förskola kan i samråd med behandlande läkare välja att informera förskolechef och förskolepersonal om barnets diagnos om det anses vara till fördel för barnet.

Hiv

I normalfallet bedöms smittrisen som obefintlig och därmed är information till förskolans personal inte obligatorisk. Vårdnadshavare till barn i förskola kan i samråd med behandlande läkare välja att informera förskolechef och förskolepersonal om barnets diagnos om det anses vara till fördel för barnet.

Rutiner vid skolstart för barn med känd blodsmitta

Hepatit B

Information till skolans personal är inte obligatorisk. Elevhälsans medicinska insats (skolsköterska och skolläkare) ska däremot alltid informeras om att barnet har en blodsmitta. Detta ska göras av vårdnadshavare eller via journal/ personlig kontakt från barnhälsovården eller från barnets behandlande klinik.

Hepatit C

Information till skolans personal är inte obligatorisk. Elevhälsans medicinska insats (skolsköterska och skolläkare) ska däremot alltid informeras om att barnet har en blodsmitta. Detta ska göras av vårdnadshavare eller via journal/personlig kontakt från barnhälsovården eller från barnets behandlande klinik.

Hiv

I normalfallet bedöms smittrisen som obefintlig och därmed är information till skolans personal inte obligatorisk. Elevhälsans medicinska insats (skolsköterska och skolläkare) bör däremot informeras om att barnet har en blodsmitta. Detta görs av vårdnadshavare eller via journal/personlig kontakt från barnhälsovården eller från barnets behandlande klinik.

Smittskyddslagen

Hepatit B, hepatit C och hiv klassas enligt smittskyddslagen (SFS 2004:168) som allmänfarliga sjukdomar. Detta innebär att den smittade måste följa de förhållningsregler som den behandlande läkaren meddelar med stöd av smittskyddslagen. Observera att vid tillbud träder den smittades eller vårdnadshavarens informationsplikt in enligt smittskyddslagen. Informationsplikt innebär att den smittade eller dennes vårdnadshavare är skyldig att informera om sjukdomen då det finns en beaktansvärd risk för smittoöverföring.

Information till förskola och skola

Information om blodsmitta hos ett enskilt barn får endast lämnas ut till förskola eller skola om barnets vårdnadshavare tillåter detta. Samtycke till att information ges till förskolan eller skolan inhämtas från vårdnadshavare av behandlande läkare. Det är av yttersta vikt att den som ger information om ett enskilt barn förvissas sig om att man ger informationen till rätt personal och att den som får informationen är införstådd med att denna information är sekretessbelagd. Allmän information om till exempel smittvägar och behov av vaccin kan alltid ges utan att behöva namnge det enskilda barnet.

Rutiner för hantering av tillbud i förskola och skola

Lokala rutiner för hur tillbud med blod ska hanteras ska finnas på varje förskola/skola. Dessa rutiner ska all (inklusive tillfällig) personal ha kännedom om att följa. Verksamhetschef, förskolechef eller rektor är ansvarig för att kunskap om blodsmitta och rutiner för omhändertagande av blod är aktuell inom verksamheten.

Vid kontakt med blod gäller följande

- allt blod betraktas som smittsamt
- använd alltid handskar vid kontakt med blod
- torka upp blod med engångsmaterial
- rengör med desinfektionsmedel
- använd handskar när du förpackar materialet i plastpåsar, släng avfall i soporna
- blod på ytor eller föremål: använd handskar, torka av och torka rent med desinfektionsmedel
- blod på huden: skölj med vatten och använd lämpligt handdesinfektionsmedel

Relaterade dokument

Skada med risk för blodsmitta

Rutin för skada med risk för blodsmitta som är framtagen för personal inom kommunal verksamhet: [rutin-for-skada-med-risk-for-blodsmitta-ej-regionanstalld-personal-20220617.pdf](https://regionkalmar.se/rutin-for-skada-med-risk-for-blodsmitta-ej-regionanstalld-personal-20220617.pdf) (regionkalmar.se)

Ändringshistorik

Datum	Ändring	Utförd av
2023-11-10	Upprättande av dokument. Version 1.	IG, ACS, LLS